

A **F.i** Ítéletábra dr. B. Szabó Ernő ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Tamás Artúr ügyvéd (**fél címe 2.**) által képviselt I.rendű alperes neve (**I. rendű alperes címe** I. rendű, II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű, III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű, IV.rendű alperes neve (IV.rendű alperes címe) IV. rendű, V.rendű alperes neve (**V. rendű alperes címe.**) V. rendű, VI.rendű alperes neve (VI.rendű alperes címe) VI. rendű, VII.rendű alperes neve (VII.rendű alperes címe) VII. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a **F.i** Törvényszék 2014. április 15. napján meghozott 34.P.25.501/2012/19. számú közbenső ítélete ellen az I.-VII. rendű alperesek részéről 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A **F.i** Ítéletábra az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek egyetemlegesen 433.190 (Négy százharminchárom ezer-százkilencven) forint első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 346.000 (Három száznegyvenhatezer) forint le nem rótt kereseti illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A **F.i** Törvényszék 34.P.25.501/2012/19. számú közbenső ítéletében megállapította az alperesek egyetemleges kártérítési felelősségét a 2007. június 4-én történt balesettel okozati összefüggésben a felperest ért kár vonatkozásában.

Az indokolásban megállapított tényállás szerint a **N.** utca 9. szám alatti ingatlan néhai **Sz.J.** tulajdonában állt, aki az ingatlanon sertéseket tartott. A **B.** Önkormányzat az 53/2004. (X.15.) számú rendeletével 2004. november 1. napjától elrendelte a kerületben a gazdasági haszonállatok tartásának megszüntetését. **Sz.J.** ellen több lakossági panaszbejelentést követően eljárás is folyt. A lakossági bejelentések alapján az ingatlanon tartott gazdasági haszonállatok nem megfelelően voltak őrizve és azok kiszöktek az ingatlanról. Ez ügyben az önkormányzat több ízben eljárta, majd 2006. július 10-én kelt határozatában **Sz.J.**t a gazdasági haszonállattartás megszüntetésére kötelezte.

Sz.J. ezen határozatban foglalt kötelezettségének nem tett eleget, továbbra is gazdasági haszonállatokat tartott az ingatlanon, amelyek az ólak és kerítések nem megfelelő állapota miatt időnként kijártak a telekről.

A felperes 2007. június 4-én az alperesi ingatlan előtt hajnali 1 óra 10 perc környékén balesetet szenvedett a **XXX-000** forgalmi rendszámú **P** típusú személygépkocsijával. Az alperesi ingatlanról

két malac elszabadult, a felperes a gépjárművel az egyik malacot elütötte, a gépkocsi az árokba borult, majd a felperes kiszállását követően kigyulladt és ki is égett; a gépkocsi és a benne található ingóságok megsemmisültek.

A helyszínre kiérkezett a rendőrség, a tűzoltók eloltották az égő gépjárművet. A **B. Rendőr-főkapitányság Sz. Hatóságaszabs. szám** alatt szabálysértési eljárást indított **Sz.J.**sal szemben. A szabálysértési hatóság az eljárást a 2007. október 3-án kelt határozatával bizonyítottság hiányában megszüntette.

A felperes ellen is szabálysértési eljárás indult szabs. szám alatt érvényes gépjármű felelősségbiztosítási szerződés nélküli vezetés miatt, mellyel kapcsolatban a szabálysértési hatóság módosított határozatával 35.000 forint pénzbírság került kiszabásra a felperessel szemben.

Sz.J. 2009. február 3-án elhalálozott, a per jelenlegi alperesei **Sz.J.** jogutódai.

A felperes keresetében 5.766.000 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az alpereseket a Ptk. 339. § (1) bekezdésében foglaltak alapján.

A keresete ténybeli alapja körében előadta, hogy a baleset azért következett be, mert az alperesi jogelőd, **Sz.J.** az önkormányzati rendelet ellenére engedély nélkül sertéseket tartott az ingatlanán, amelyek nem voltak megfelelően elzárva, így az utcára kijutva okozták a balesetet. Felperes előadása szerint a gépkocsival együtt az abban lévő ingóságok is megsemmisültek, így többek között vadászfegyverek és tartozékaik.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték, előadva, hogy álláspontjuk szerint az állatok mindig megfelelő módon, zárt ólban voltak tartva az alperesi ingatlanon, így nem volt arra lehetőségük, hogy kijárjanak az utcára. A balesetet megelőzően azonban két nappal két malacot ismeretlenek eltulajdonítottak.

Az alperesek hivatkoztak továbbá arra is, hogy a felperes nem rendelkezett érvényes gépjármű felelősségbiztosítással, így a Ptk. 4. § (4) bekezdése értelmében saját felróható magatartására előnyök szerzése végett nem hivatkozhat, továbbá hivatkoztak a Ptk. 345. § (1) bekezdésére azzal, hogy alperesi álláspont szerint mind a gépkocsi üzemben tartása, mind a felperes által folytatott vadászati tevékenység veszélyes üzemnek minősül, így a felperes felelőssége objektív, kimentési lehetősége szűk körű.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének indokolása szerint az alperesek kártérítő felelősségét a Ptk. 339.§ (1) bekezdése alapján vizsgálta és a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján mérlegelve azt állapította meg, hogy az alperesi ingatlanon nem megfelelő módon elzárt és tartott malacok az útra kifutva okozták a perbeli balesetet, így a jogalap körében a Pp. 213. § (3) bekezdése értelmében közbenső ítélettel határozott és megállapította az alperesek - mint néhai **Sz.J.** jogutódai - egyetemleges kártérítési felelősségét. Kifejtette, hogy az alperesek jogutódként a Ptk. 667. § (1) bekezdés c) pontja alapján tartoznak helytállással azzal, hogy az egyetemleges kötelezettségük a Ptk. 683. § (1) bekezdésén alapul.

Tekintettel arra, hogy a megállapított tényállás alapján a károkozó az alperesi jogelőd volt, indokolása szerint a veszélyes üzemi felelősség szabályai a Ptk. 345. § (1) bekezdése szerint nem is alkalmazhatóak és rámutatott, hogy a löfegyverrel kapcsolatos szabályok sem irányadóak, mivel azokat a felperes csupán szállította a gépjárműben. Kiemelte, hogy nincs annak sem jelentősége, hogy a felperes rendelkezett-e felelősségbiztosítással vagy sem a perbeli időpontban, mert az az alperesi kártérítési felelősséget nem befolyásolja.

Döntését a **B.** Rendőrkapitányság a balesetről adott igazolására, a tűzeseti adatlapra, a jármű törzskönyvére, a gépkocsi bontási átvételi igazolására, valamint a megsemmisült ingóságokról felvett jegyzőkönyvre és a **B.** vadászlőfegyverek fegyvercsövének megsemmisítésének elrendeléséről szóló határozatára alapította, figyelembe véve a szabálysértési határozatot, a néhai **Sz.J.**, illetve tanúk meghallgatásáról szóló rendőrségi jegyzőkönyveket, a per során kihallgatott tanúk vallomását, **B.T.** levelét, az alperesi ingatlanról készült fénykép felvételeket, illetve térképmásolatokat, a hatósági bizonyítványokat, a **B.** Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának leveleit, a 2007. október 11-én az ingatlanon megtartott helyszíni szemléről felvett jegyzőkönyvet és a felperest marasztaló **B.** határozatot.

A közbenső ítélettel szemben az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. Elsődleges fellebbezési kérelmük a közbenső ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítására irányult. Másodlagosan indítványozták a közbenső ítéletet hatályon kívül helyezését.

Sérelmezték, hogy a közbenső ítélet a per adataival ellentétes, illetve a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével állapítja meg a Ptk. 339. §, 340. §, 344. § és 345. §-át sértően, hogy az alperesek, illetve jogelődjük felelős a per tárgyát képező káreseményért, továbbá hogy a per tárgyát képező káresemény kapcsán a felperes gépjármű üzemeltetői és lőfegyverekkel kapcsolatos veszélyes üzemi felelőssége nem alkalmazandó.

Az alperesek fellebbezésükben hivatkoztak arra, hogy a személygépjármű üzemeltetése klasszikus veszélyes üzemi tevékenység, így a felperes az ennek során bekövetkező károkért veszélyes üzemi felelősséggel tartozik, amelyet csak a veszélyes üzem működtetésének körén kívül álló elháríthatatlan ok (rendellenesség) bizonyításával menthetett volna ki a Ptk. 345. § (1) bekezdése szerint. A veszélyes üzemi tevékenységet folytató és az annak körébe eső rendellenességgel összefüggésben önmagának kárt okozó felperes a saját kárát maga köteles viselni.

Kiemelték, hogy a haszonállatnak az úttesten való tartózkodása nem minősül a közúti baleset elkerülhetetlen indokának akkor sem, ha az szabálytalanul történik. A felperesnek a szabálysértési eljárásban, valamint a perbeli meghallgatásából egyezően az tűnik ki, hogy a balesetet közvetlenül előidéző manőver, a kormány félrerántása és az ebből következő árokba borulás, nem voltak szükségszerű okozati következményei a malacok úttesten való felbukkanásának, ha egyáltalán volt ilyen. A felperes saját előadása szerint a malacot meglátva a kormányt elrántotta és az árokba csúszott, saját előadása szerint meg sem kísérelt fékezni, illetve annak ellenére, hogy a peradatok szerint a szemközti sávban közlekedő nem volt, a malacokat kikerülni. A kormány elrántása indokolatlan volt, a felperes a malacot így is elütötte. A lakott területen belüli sebességkorlátozásra figyelemmel a hirtelen felbukkanó akadály előtt is meg kellett volna tudni állnia, különös tekintettel arra, hogy egy éles kanyar torkolatában történt a baleset. Akár fékezéssel, akár fékezés nélkül üti el az úttesten tovább haladva a malacot, az sem az autó felborulásával, sem tűzesettel nem járhatott volna, tekintettel arra, hogy 15-20 kilogrammos malacról volt szó. Vitatták, hogy a sebességhatáron belül közlekedett volna a felperes, figyelemmel arra, hogy az árok az úttesttől több méterre helyezkedett el, amennyiben megfelelő sebességgel közlekedett volna, még a kormány félrerántása esetén borulhatott volna az úttest szélétől több méterre levő árokba.

Hangsúlyozták, hogy a 190/2004. (IV.8.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdés e) pontja szerint felelősségbiztosítás nélkül a felperes a forgalomban nem vehetett részt, így a baleset részese sem lehetett volna. Állították, hogy fegyverekről és lőszerekről szóló 253/2014. (VIII.31.) Kormányrendelet 38. § (1) bekezdés a) és e) pontjai, valamint 39. § (5) bekezdése alapján nemcsak ezek közvetlen használatára, hanem ezek szállítására is kiterjed. A becsatolt, gépjárműben tartott tárgyakat felsoroló jegyzőkönyvből az derül ki, hogy a lőszerek tárolására szolgáló tok a listán szerepel, de ettől elkülönítő zárt doboz, tárolóeszköz nem. A felperes veszélyes üzemi tevékenysége

körébe hivatkozták meg rendellenességként, hogy porral oltó készülékkel nem rendelkezett, annak ellenére, hogy lőszereket és fegyvereket tartalmazott a rakománya. Előadták, hogy az üzemanyagtartály elektromos szikrától való berobbanása bekövetkezhetett a rakomány motor felé való előrezúdulásából is, mert felperes nem megfelelően helyezte el és rögzítette a rakományt.

Hangsúlyozták, hogy a felperes nem bizonyította azt, hogy az alperes állatai az úttestre kiszabadultak volna, különös tekintettel arra, hogy a balesetet senki nem látta, és a malacok ellopásával és a zárt ólban való tartásával kapcsolatos tanúvallomások ennek a lehetőségét kifejezetten kizárják.

Egyezően nyilatkozott **T.I.** és **V.J.** a szabálysértési eljárásban, hogy a balesetet megelőzően két malacot ismeretlenek elloptak a **N.** úti tanyáról. A tanúként megjelenő **B.T.** előadta, hogy ő volt az, aki eltulajdonította a két malacot, felperes a nagybátyjának megbízást adott ezért és pénzt fizetett.

A tanúvallomásokban az elsőfokú bíróság által hivatkozott ellentmondások nem állnak fenn. **T.I.** tanúvallomása szerint két kismalac a baleset előtt egy nappal tűnt el. Elmondta azt is, hogy a lopás idején csak a gyerekek voltak otthon és ezt követően **V.K.** reggel vette észre a két kismalac eltűnését. Ez semmilyen ellentmondásban nem áll **V.J.** tanúvallomásával. **T.I.** feltehetően kérdés hiányában a vacsorameghívásról nem beszélt, ugyanakkor megerősítette, hogy nem voltak otthon, csak a gyerekek voltak otthon, ami nem ellentétes a vacsorával, hanem azzal összevág. **V.J.** előadása ezzel egyezik, az ő előadásában annyi kifogásolható körülmény van, hogy a dátumokat tévesen jelöli meg, ez azonban teljesen életszerű, a 4-én hajnali egy óra tájban történt baleset naptár szerint ugyan 4-én történt, de a közfelfogás a hajnali egy órát a megelőző naphoz sorolja. Ebből adódhat, hogy a jegyzőkönyvezés során a dátumok helytelenül kerültek feltüntetésre.

B.T. tanúvallomása ugyancsak aggálytalan, mert tanúvallomását egy korabeli, a felperes által csatolt börtönből küldött levél is alátámasztja, amely esetben bizonyíték kreáltsága kizárt. Az elsőfokú ítélet csupán hivatkozik arra, hogy **B.T.** tanúvallomása a többi tanúvallomással ellentétes, azonban az ítélet ellentétet, logikátlan és önellentmondásos elemet konkrétan nem jelöl meg, ezért az ítéleti megállapítás megalapozatlan. Nyilvánvaló, hogy vallomása a többi tanúvallomással teljesen ellentétes, mivel ő az egyetlen tanú, aki a malaclopás elkövetéséről, az arra kapott megbízásról, annak menetéről nyilatkozott. Alaptalan az elsőfokú ítélet hivatkozása, hogy 15-20 kilogrammos malacokat ne lehetne egy katonai zsákban szállítani, azokat ne lehetne az anyakoca mellől elválasztani, ilyen malacok a kereskedelemnek tárgyai, az anyakocától elválaszthatóak, és élő kismalac értékesítése során teljesen szokásos ezek zsákban szállítása. **B.T.** vallomása, miszerint felperes a hallomása szerint a kismalacokat a baleset megrendezéséhez használta, egybe vág azzal a ténnyel, hogy a helyszínen talált kismalac vértelen volt.

Érvelésük szerint helytelenül értékelte az elsőfokú bíróság **K.M.**, dr. **K.B.**, **T.I.**, **K.B. L.**, valamint **H.Gy.** tanúvallomásait úgy, hogy a baleset helyszínén az alperesi jogelőd állatai rendszeresen kószáltak. A tanúk közül **T.I.** kézbesítőként dolgozott a környéken, a többiek a baleset helyszínétől távolabbi utcában élnek, az alperesi jogelőd két tanyája közül a **H.** úti tanyához közelebb. A **N.** úti tanyán az alperesi jogelőd kizárólag anyakocát és malacokat tartott, míg a **H.** úti tanyán tartott egyéb állatokat is. Ezt igazolják az önkormányzattól beszerzett iratok, valamint a szabálysértési eljárásban **T.I.** és **V.J.** nyilatkozatai is. A tanúk különböző állatokról beszéltek, amely egyértelművé teszi, hogy a **H.** utcai tanyával összefüggő tapasztalatukból ered. Az elsőfokú bíróság elmulasztotta értékelni azt a körülményt, hogy a bírósági eljárásban meghallgatott tanúk közül egyedülként a helyszínen, a **N.** utcában lakó **O.K.** nem tudott arról beszámolni, hogy valaha is bármiféle haszonállatot látott volna az úttesten.

Teljes mértékben figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság, hogy **Sz.R.** tanú a helyszínre kihívott rendőrök egyike úgy nyilatkozott, hogy a balesetet követően talált malacok egy ólban elkerített

területen voltak és a szabálysértési eljárás során megerősítette, hogy az ól zárt állapotban volt és ugyanígy nyilatkozott ott **B.P.** rendőr-főtörzsőrmester, aki szerint a tanya zárt kerítéssel volt körbekerítve. Ezt erősítette meg **T.I.**, valamint **V.J.** tanúvallomása is. Utóbbi két tanúvallomást az elsőfokú bíróság azért hagyta figyelmen kívül, mert egyéb vonatkozásban a kismalacok ellopása tekintetében állítólagos ellentmondásokat tárt fel, holott az ólak zárt állapotára vonatkozó tanúvallomások semmiben sem voltak ellentétben a per egyéb adataival, az ólak zárt állapotát minden a balesetet követően a helyszínt megtekintő személy egyezően adta elő. A rendőrségen folyékonyan, maguktól tették meg vallomásukat. Ezzel szemben nyilatkoztak később írásbeli nyilatkozatokban a felperesnek annak ellenére, hogy maguk nyomtatóval, szövegszerkesztővel nem rendelkeztek.

A csatolt fénykép szerint a kerítés ugyan nem szép, azonban a felvételek bizonyítják, hogy azon az állatok nem juthattak ki, a lyuk is be van foltozva, el van zárva.

A ... számú szabálysértési határozattal a **B.** Rendőr-főkapitányság ... Rendőrkapitánysága az alperesi jogelőddel szemben a szabálysértési eljárást bizonyítottság hiányában megszüntette, mivel nem látta megállapíthatónak, hogy az alperesi jogelőd úgy tartotta volna a malacokat, hogy azok az úttestre juthattak volna. Ennek során figyelembe vette **V.J.** és **T.I.** tanúvallomásait, akik megerősítették, hogy a konkrét ól, a konkrét napon zárt állapotban volt és a tanya is körbe volt kerítve. A bíróságot a szabálysértési hatóság megállapítása nem köti, azonban mivel bizonyítékként a perben becsatolásra került, azt a többi bizonyítékkal egyezően értékelni és mérlegelni kellett volna, amit az elsőfokú bíróság egészében elmulasztott.

Kifogásolták, hogy az elsőfokú ítélet elmulasztotta értékelni a felperes által előadott tények életszerűtlenségét, miszerint hét éve munkanélküli, egy korábbi 14.000.000 forintos kártérítésből tartja el magát, és ebből vásárolta a balesetből tönkrement felszerelés nagy részét, azaz a kártérítésből nagyrészt nyolc évvel később 4.500.000 forintot költött vadászfelszerelésre, ezen belül csak a legmárkásabb típusokra. Továbbá életszerűtlen, hogy **J.** téri lakóhelyéről **D.re** menet, vadászat közben ejtse útba a baleset helyszínét, mert a felperes peradatok szerinti lakhelye és a gépjármű telephelye is a **J.** tér, felperes előadásával szemben, miszerint a baleset színhelyétől egy kilométerre lakik. Június eleje nem nevezhető vadászszeszonnak, a vadászható vadak aligha indokolnak nagy mennyiségű felszerelést. Különös, hogy a felszerelésről készült listát a **K.** Kft. vadászboltja fejléces papírján állították össze, a felperes lakhelyéhez közeli **J.** téri üzletben.

A felperes fellebbezési ellenkérelme a közbenső ítélet helybenhagyására irányult. Arra hivatkozott, hogy **V.J.** és **T.I.** a néhai alperesnek lekötöztetett emberek voltak, a maguk és családjuk megélhetése, lakhatása függött attól, hogy tagadják a valós tényeket, így nem tekinthetők elfogulatlanoknak. **B.T.** tanúvallomása az általa felperesnek írt levéllel összefüggésben mérlegelendő, amiből egyértelműen kiderül, hogy pénzt akart a felperestől, amennyiben az arra nem hajlik, a tanú akkor mással beszél, aki hajlik erre.

Hangsúlyozta, hogy a csatolt fényképfelvétel bizonyítja, hogy az ingatlan zártságát biztosítani hivatott kerítés lyukas és rozoga volt. **T.I.** és **V.K.** írásbeli nyilatkozatából kitűnik továbbá az is, hogy az állatok rendszeresen ki szoktak szabadulni. A további tanúk nemcsak általánosságban nyilatkoztak arról, hogy szabadon mozogtak a két tanyán és azok környékén az állatok, de konkrétan is megerősítették vallomásukkal. **Sz.R.** rendőr maga is látta a baleset helyszínén szabadon mozgó malacot.

Előadta, hogy amennyiben kanyar után, alacsony sebességgel közlekedő gépjármű üti el az állatot, nem feltétlenül vezet az vérzéshez.

Állította, hogy betartotta a lőfegyver szállításra vonatkozó jogszabályi kötelezettséget, azt tokba szállította és a lőszer is egy bőrtáskában került szállításra. Egyéb szerszámokat is bepakolt, hiszen les javítás, cserkelő út tisztítás érdekében azokra szükség volt. Nyári időszakban indult vadászni,

ekkor szezonja van a vaddisznónak, ebben az időszakban engedélyezett a vaddisznóvadászat. A felperes a V. utca 43. szám alatti ingatlanban lakott a baleset időpontjában és lakik most is. Itt tartotta megfelelően vadászfelszerelését páncélszekrényben, innen indult a vadászatra. Az sem vethet fel gyanút, hogy a J. téri üzlet segített összeállítani a megsemmisült ingóságok listáját, hiszen ebben a szakboltban is vásárolt a felperes. A fegyverboltos szakember, eladó segített az értékek meghatározásában, feltüntetésében.

Az ítéletábra elsődlegesen az elsőfokú közbenső ítélet hatályon kívül helyezése iránti fellebbezési kérelmet vizsgálta és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás szabályait nem sértette, a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítást lefolytatta, ezért nem indokolt a Pp. 252. § (2) bekezdésének, illetve a (3) bekezdésének alkalmazása, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése. A F. ítéletábra ezért a fellebbezést érdemben bírálta el és megállapította, hogy az alapos. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállással és az abból levont jogi következtetéssel, valamint az arra alapított döntésével az ítéletábra nem értett egyet.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a kártérítési felelősség elbírálása szempontjából jelentős tényeket nem megfelelően értékelte.

A bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó eljárásjogi rendelkezések szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A Pp. 253. § (2) bekezdése szerint, amennyiben a másodfokú bíróság nem találja érdemben helyesnek az elsőfokú bíróság ítéletét, akkor azt részben vagy egészben megváltoztathatja. A másodfokú bíróság reformatorius jogkörében jár el érdemi döntésének meghozatalakor. Ez azt is jelenti, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapítottaktól függetlenül, önállóan mérlegelheti a bizonyítás eredményét.

Ennek során az ítéletábra abból indult ki, hogy a Ptk. az állattartó felelősségét külön felelősségi alakzatként szabályozza a következők szerint:

A Ptk. 351. § (1) bekezdése értelmében aki állatot tart, az általános szabályok szerint felel azért a kárért, amelyet az állat másnak okoz.

Ha tehát a kárt olyan állat okozza, amelynek nincs állattartója a károsult kénytelen viselni a keletkezett kárt.

A kártérítés általános szabályát tartalmazó Ptk. 339. § (1) bekezdése kimentéses polgári jogi felelősségi rendszert szabályoz. Nevezetesen a jogellenesség, a kár és a kettő közötti okozati összefüggés fennállta esetén a károkozó csak akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt, és ennek hiánya pedig felelősséget eredményez. A jogellenesség objektív kategória és a legtágabb értelemben a jogszabállyal ellentétes magatartást, helyzetet jelent.

Az állattartó felelősségére nemcsak a Ptk. 339.§ rendelkezéseit, hanem a Ptk. 340.§-át és a kártérítés más szabályát is alkalmazni kell. Vizsgálni kell, hogy a károsult nem hatott e közre a kár bekövetkezésében és esetleg nem kell e kármegosztást alkalmazni.

E jogi szabályozás mellett háziállat tartása esetén a tevékenység tárgyával összefüggő kártelepítési és veszélyviselési szempontok háttérbe szorulnak, mely azzal a következménnyel jár, hogy a kimentés sikere esetén az ugyancsak vétlen károsult kénytelen viselni azt a kárt, amelyet a más személy hasznára vagy kedvtelésére tartott állat neki okozott. Ennek a méltánytalan helyzetnek az

elkerülése érdekében az állattartó felelősség alóli kimentésére alkalmas körülmények mérlegelése során indokolt a veszélyviselési és kártelepítési szempontokat is figyelembe venni, és ezek szem előtt tartásával szigorúbban megítélni, hogy az állattartó a tartás és felügyelet során úgy járt-e el, ahogyan az az adott helyzetben általában elvárható volt.

Az, hogy az adott helyzetben mi az elvárható az állat tartása vonatkozásában, az eset összes körülményei alapján állapítható meg. Az állattartó által felügyelt állat által okozott kárért való felelősség elbírálása során nemcsak a közvetlen felügyelettel és őrzéssel kapcsolatos feladatok ellátásának, hanem a tartás összes feltételének jelentősége van; így az elhelyezés technikai feltételeinek, az állatok megfelelő elkülönítésének és annak is, hogy a felügyeletet kellő számú személy látja-e el. A helyi önkormányzatok számos esetben rendeleti úton részletszabályokat állapítanak meg. Fennáll a felelősség minden esetben, amikor az állattartó az állattartásra vonatkozó konkrét jogi normát szegi meg vagy nem tanúsítja az általában elvárható magatartást.

A KRESZ 62. § (6) bekezdéséből szinte már az állattartó objektív felelőssége következik. A hivatkozott jogszabályi rendelkezés szerint ugyanis az út közelében csak úgy tartható állat, hogy az az útra ne juthasson. Az állatnak az úton való megjelenése, miként a károkozása is már önmagában jogellenes és az állattartó csak annak bizonyításával tudja a felelősségét kimenteni, hogy az állat rajta kívül álló okból került az útra. A KRESZ 62. § (6) bekezdésének betarthatósága érdekében ugyanis a működési körébe eső valamennyi körülmény elhárítása az állattartóval szemben támasztható általános elvárhatóság.

Az elsőfokú bíróság tehát helyesen utalt a jogvita elbírálására irányadó anyagi jogi szabályokra, amelyek alapján az állattartó az általános szabályok szerint felel a kárért, ebből következően a Ptk. 339. § (1) bekezdése és a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperes baleseti kára és az alperesi jogelőd állattartással kapcsolatos jogellenes magatartása között az okozati összefüggés fennáll.

A Ptk. állattartó felelősségét megállapító külön kártérítési felelősségi alakzata nem tartalmaz rendelkezést arra nézve, hogy az állattartó felelőssége milyen feltételek bekövetkezésével szűnik meg, ha az állat felügyeletét nem személyesen látja el, hanem azt harmadik személyre bízta. Az ítéletábra álláspontja szerint az állat feletti felügyelet és ezzel járó kártérítési felelősség átruházásának az állat feletti hatalom minden vonatkozásban történt általános átengedése tekinthető, amikor az állat felügyeletét ténylegesen ellátó személy a felügyeletet önállóan, az állattartó minden befolyásától mentesen gyakorolja. Ha az állatot az állattartó telepén helyezték el, az állattartó felügyelete akkor sem tekinthető megszűntnek, ha a felügyeletet nem személyesen látja el.

A kifejtettekből következően, ha a kárt az állat az állattartó telepén vagy onnan elszabadulva okozza, az állattartó felelősségére a Ptk. 351. § (1) bekezdése irányadó. Amennyiben az állattartó telepén a felügyeletet alkalmi megbízott látja el, annak magatartását úgy kell értékelni, mintha a felügyeletet maga az állattartó látná el. Ezért az állattartó helyett a megbízottért fennálló felelősségnek a Ptk. 350. §-ában foglalt szabályai alkalmazására nem kerülhet sor.

Felperes keresetében alpereseket az alperesi jogelőd állattartással kapcsolatos jogellenes magatartására alapítottnan kérte kára megtérítésére kötelezni, azt állítva, hogy **Sz.J.** az önkormányzati rendelet ellenére engedély nélkül sertéseket tartott az ingatlanán, amelyek nem voltak megfelelően elzárva, így az utcára kijutva okozták a balesetet.

A perbeli esetben az alperesek jogelődjé elismerte, hogy a közúton talált állatok az ő ingatlanán kialakított tartás helyéről származnak, ezért a Ptk. 351. § (1) bekezdése alapján vizsgálta az elsőfokú

bíróság az alperesi felelősséget.

Az elkőborlás veszélye az állat természetében rejlő kiszámíthatatlanság az állattartás olyan bizonyos hibahatárokon belül mozgó kockázata, melyeknek következményeit az állattartó köteles viselni, azt nem háríthatja a károsultra. Az állattartóval szemben támasztott általános elvárhatóság az elkőborlás veszélyének minimalizálása. A bizonyítási eljárás adatai szerint az út közelsége fokozta az állat útra kerülésének veszélyét.

A felelősség megállapítása szempontjából azonban elsődlegesen tisztázandó kérdés, hogy ki minősül állattartónak. Állattartónak csak az minősül, aki állatot birtokában vagy felügyelete alatt tart.

Az alperesi védekezésben kifejtettek szerint ugyanis nem elszabadult állatokról volt szó, a közúton talált állatokat korábbi tartásuk helyéről ismeretlen személyek eltulajdonították. Ez tartalmilag arra való hivatkozás, hogy azok nem álltak az alperesi jogelőd birtokában és felügyelete alatt, azok anélkül kerültek más birtokába, hogy az alperesi jogelőd az állatok feletti hatalmat, felügyeletet átengedte volna, azokat más személyre bízta volna, azaz már nem néhai **Sz.J.** volt az állattartó.

Az elsőfokú bíróság az alperesek által állított tényt annak ellenére nem fogadta el valóként, hogy azt az alperesi jogelőd, **V.J.** és **T.I.** szabálysértési eljárásban felvett vallomása és **B.T.** tanú vallomása kétségmentesen alátámasztotta.

Néhai **Sz.J.** úgy nyilatkozott, hogy két nappal a baleset előtt vette észre, hogy ismeretlen okok miatt két malac eltűnt. **T.I.** vallomása szerint a baleset előtt két nappal két malac eltűnt, és **V.J.** vallomása szerint is a balesetet megelőzően vette észre a bátyja etetés során, hogy két malac hiányzik.

Vallomásukat az elsőfokú bíróság okszerűtlenül és iratellenesen értékelte, indokolatlanul tulajdonított jelentőséget a bizonyítékok értékelésénél annak a körülménynek, hogy **V.J.** és **T.I.** felperessel vacsoráztak e, iratellenesen állapította meg, hogy a malacok eltűnésének időpontját 4-ére állította **V.J.** tanú. Iratellenes megállapítást tett **B.T.** tanú vallomásának értékelésénél arra, hogy vallomása a többi tanú által tett vallomással ellentétes és kellő indok nélkül tekintette a tanút elfogultnak. A felperesnek megírt levél tartalma nem áll ellentétben a tanúvallomással és nem jelenti azt sem, hogy tőle elfogultan vallomás ne lenne várható.

Mindezzel összhangban volt a helyszínre érkező **Sz.R.** rendőr tanúvallomása, ahogy **V.J.** és **T.I.** szabálysértési eljárásban felvett vallomása is, hogy a baleset időpontjában elzártan, ólban voltak a malacok, így azok kiszabadulása kizárt volt, továbbá az állatokat gondozók azonnal hivatkoztak a két malac korábbi eltulajdonítására.

Alaptalanul tartotta életszerűtlennek az elsőfokú bíróság, hogy két malacot egy katonai zsákban el lehet lopni egy szoptató anyakoca mellől. Nyilvánvalóan sor szokott kerülni malacok elválasztására értékesítésük érdekében is.

Utal arra az ítéletre, hogy az elsőfokú bíróság megállapítása arra vonatkozóan, hogy a perbeli ingatlanon folyt alperesi állattartás vonatkozásában lakossági panaszbejelentések folytán több hatósági eljárás folyt, kizárólag a balesetet követő időszakra igaz a per során megkeresett önkormányzat egyértelmű nyilatkozata és a beszerzett iratok alapján. A csatolt bizonyítékok a balesettől eltérő időpontban bekövetkezett tényeket bizonyították. A felperes indítványára az elsőfokú bíróság által megkeresett önkormányzat válasziratában egyértelműen és kizárólag a **H.** utca 20. szám alatti alperesi ingatlanokkal kapcsolatos panaszokra és eljárásokra vonatkozó okiratokat bocsátott rendelkezésre és egyértelműen nyilatkozott arról, hogy a baleset időpontjáig a **N.** utcai ingatlannal kapcsolatosan irat, panasz nem keletkezett. Nem releváns, hogy az alperesi jogelőd másik ingatlanán milyen állattartás folyt, hogy az azzal kapcsolatos önkormányzati rendeletet és a

KRESZ szabályokat korábban vagy később másik ingatlanon és másik helyszínen az alperesi jogelőd megszegte.

Az állatokat gondozó **V.J.** és **T.I.** szabálysértési eljárásban felvett vallomása szerint a balesetet megelőzően arról az ingatlanról állat nem szabadult el. Önmagában **T.I.** később írásban megtett nyilatkozatai arról, hogy a sertések néha kiszabadulnak és a baleset óta többször kijöttek azzal, hogy az utcára kimenni nem tudtak, valamint **V.K.** írásbeli nyilatkozatával, miszerint a tartáshoz nincs köze a felperes nem bizonyította, hogy a balesetet megelőzően az alperesi jogelőd eltűnt két malaca kiszabadult.

Alappal hivatkoztak arra az alperesek fellebbezésükben, hogy a peradatok szerint a **N.** utcai ingatlanon kizárólag sertés tartás folyt, ezért a további fajták kiszabadulására nyilatkozó tanúk vallomása a **N.** utcai állattartás körülményeinek bizonyítására nem alkalmas.

Az elsőfokú bíróság mindezek alapján okszerűtlenül vont arra következtetést, hogy az alperesi ingatlanról maguktól kiszabadultak a közúton talált malacok.

A fentiekre tekintettel a baleset időpontjában **Sz.J.** nem volt a közúton talált állatok tartójának tekinthető. Azok már a balesetet megelőzően nem álltak a birtokában és felügyelete alatt, szándéka ellenére kerültek más birtokába anélkül, hogy az állatok feletti hatalmat, felügyeletet átengedte volna, azokat más személyre bízta volna. Így a vele szemben, mint állattartóval szemben a keresetben állított kárkötelelem létrejöttének hiányában a felperesi kereset a jogutódaival szemben alaptalan.

A perbeli esetben tehát amennyiben állat által okozott kár keletkezett, az nem az önkormányzati rendeletben előírt jogi norma, tiltás alperesi megszegése miatt keletkezett, vagy azért, mert nem tanúsított az állattartótól elvárható magatartást.

Az alperesi vitatás ellenére bizonyítatlan maradt, hogy a malacok okozták a perbeli balesetet. A felperes maga is úgy nyilatkozott, hogy a balesetnek szemtanúja nem volt, **Sz.R.** helyszínelő rendőr tanúvallomása szerint nyomrögzítés nem történt. A keresetlevélhez csatolt, a ... Rendőrkapitányság közúti közlekedési balesetről kiállított igazolása önmagában a baleset helyét, idejét, a baleset érintettjeként felperest és ismeretlen állattartót igazol és a baleset következtében a gépkocsi károsodását igazolja. A tüzeseti adatlap is kizárólag azt igazolja, hogy felperes az árokba hajtott, fának ütközött. A szabálysértési eljárást megszüntető határozat sem állapítja meg a baleset bekövetkezésének mechanizmusát, okát.

Megalapozott fellebbezési hivatkozás, hogy önmagában az állat közúton megjelenése nem jelenti azt, miszerint a gépjárművezető számára a baleset nem volt elháríthatatlan. Az elsőfokú bíróság több ízben, így a 2011. április 12. napján tartott tárgyaláson is megfelelően tájékoztatta a felperest a Pp.3.§ (3) bekezdése alapján, hogy a Pp. 164.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján őt terheli annak az állított ténynek is a bizonyítása, hogy az állatok okozták a balesetet. Felperes azonban a Pp.141.§ (6) bekezdésében foglalt jogkövetkezményekre történő figyelmeztetés ellenére további bizonyítékot, bizonyítást e körben nem terjesztett elő.

Mindezekre tekintettel a **F.i** Ítélet tábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A pertárgy értékre figyelemmel a le nem rótt kereseti illeték az Itv.42.§ (1) bekezdés a) pontjának a rendelkezése szerint 346.000 forint. A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt kereseti

illetéket az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése és a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a pereszes felperes köteles megtéríteni.

Az ítéltábla a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján 366.141 forint áfával növelt ügyvédi munkadíj formájában felmerült elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte a felperest, amelynek mértékét az a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

Az alperes fellebbezése eredményes volt. Ezért a Pp. 239.§ alapján alkalmazandó 78.§.(1) bekezdés alapján a felperest kötelezte az ítéltábla az alperes által lerótt 48.000 forint fellebbezési illeték és a 19.050 forint áfával növelt ügyvédi munkadíj formájában felmerült másodfokú perköltség megfizetésére, amelynek mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest 2014. április 29.

Dr. Pusztai Anita s. k.
a tanács elnöke, előadó bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó s. k.
bíró

Dr. Örkényi László s. k.
bíró

A kiadmány hitelül: